

Leerrede over Spreuken 8: 17, uitgesproken op Woensdagavond 20/10/1948 te Schiedam door H.Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 116 : 1 en 4

Lezen - Spreuken 8

Voorrede.

Wat wij zo-even hebben gezongen is als een zielsontboezeming van een waar, en een eenvoudig en levend christen. De psalmdichter toch spreekt, dat hij God liefheeft. Aanstonds voegt hij er de oorzaak bij van het waarom. De psalmdichter is niet iemand die boven anderen staat. Immers, er is toch geen onderscheid tussen mensen en mensen. Wij allen zijn van nature geneigd, God en onze naaste te haten. Wij hebben dus van nature God, onze Schepper, niet lief. Als wij Hem liefhebben, dan is dat naar aanleiding en uit oorzaken. Die toont de psalmdichter hier ook aan.

Hij is iemand, die midden in dit leven staat. En als ge de gehele psalm leest, dan merken wij, dat hij een waarachtig christen en lidmaat van de strijdende kerk is. De triomferende kerk is immers hierboven. Hier beneden is en blijft het de strijdende kerk. Van in de strijdende kerk te zijn, is dermate beleving bij de psalmdichter, dat hij in de psalm zich dan ook uitspreekt in grote en bange ziele-nood. Uit lijden opkomt, en wel op zulk een wijze, dat het zich doet aanvoelen, dat de grond en inhoud van zijn zieleleven is: ik ben, o God, op U aangewezen, waar moet ik anders heen? Daar dat zijn beleving is, is er beantwoording uit het heiligdom op zulk een verheven wijze, dat God hem beantwoordt en zijn gebed hoort, dat Hij Zijn oor neigt. Daaruit zegt ook de psalmdichter:

..k roep tot Hem, al mijn dagen;
Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer.

Dat is dus de oorzaak en de aanleiding, dat er liefde bij de psalmdichter werkt, nl. dat hij God kent en vervolgt te leren kennen zoals Hij is, beantwoordend in banden, in noden, in ellende en in lijden. Hij is dat voor al degenen die op Hem zijn aangewezen.

Ik bedoel dus in mijn spreken diegenen, die zichzelf niet kunnen helpen, en zich ook niet kunnen laten helpen door een ander met: "Je zaken staan wel goed, hoor. Het komt met jouw ook wel terecht, ik heb wel geloof voor je." Neen, zo is dat niet! Als in ons woont, dat wij steunen op het geloof van een ander, op geloof van eigen inzichten, en roepen daarbij God aan of Hij dat nog eens wil komen bevestigen in uitkomst, dat is Zijn eer te na. Dan ligt het voor de hand: "Ja, wij dachten het wel, ook onze naaste, en nu is het zo ook gebeurd."

Wij zouden daaruit de mensen zijn, die met de eer gaan strijken. Dat is niet de bedoeling, maar dat God de eer verkrijgt. Dan moet dus dit onze ervaring worden, dat wij geen uitweg weten bij onszelf noch bij onze naaste, maar geheel op Hem aangewezen zijn. Bij wie Hij dan uitkomst geeft uit zielenood en lijden, wanneer men tot Hem riep, daar is gelegenheid zich uit te spreken met: "Ik heb lief, want de HEERE hoort mijn stem, mijn smekingen." Zo eren wij daaruit God, onze Schepper.

Daar komt voor de dag, de eenvoudigheid, dat, hoewel men van nature God niet liefheeft, Hem toch liefheeft uit reden, oorzaak en aanleiding die Hij Zelf aanbrengt. Wat Johannes deed zeggen in zijn eerste brief: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft", zodat die eenvoudigheid dan verwekt wordt. Waar is dan de roem van de mens? Die is uitgesloten. Wie krijgt dan alleen eer? De HEERE, Die uitkomst geeft, Die Zich bewijst als de God van Zijn Woord. Die gesproken heeft dat Hij het gebed verhoort, en dat Hij op hun noodgeschrei grote wonderen doet.

Daartoe vraag ik uw aandacht voor een woord der Schriftuur. Zoeken wij echter vooraf Gods aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst:

Het woord te onzer overdenking vindt U in het ons zo-even gelezen 8e hoofdstuk uit het Spreukenboek van Salomo, nader het 17e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

Ik heb lief, die Mij liefhebben; en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.

Leerrede.

Wij begonnen met te zeggen: dat wij van nature geneigd zijn God en onze naaste te haten. De apostel noemt het: "Ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont." Zo wij niettemin denken, God en Jezus lief te hebben, het is vermeend. Bij nader licht zal het ons ontvallen. Want in waarheid, het is bij ons niet te vinden.

De mens is zo gans en al verdorven, krachtens de val en bondsbreuk in Adam, dat het geringste dat wij bij onszelfen zouden wensen te vinden, er niet aan te treffen is. Adam was goed en oprecht, en naar het evenbeeld Gods geschapen, in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid, om God te kunnen liefhebben, loven en prijzen, als uit de natuur des Scheppers. Maar door het eten van de verboden boom, is er zulk een verderf gaan werken, hetgeen wij in de geschiedenis van de val merken. Lees maar eens met aandacht Genesis 3. Aanstonds nadat Eva van de verboden boom genomen had - bemerkte zij uit de gunst en gemeenschap van God te zijn, een breuk gekomen tussen haar en God - wat doet zij dan? Ze neemt nogmaals een vrucht en geeft die aan Adam. Wat is daar de inhoud van? Toch zeker dit: als ik moet sterven, dan Adam ook!

Hetzelfde vinden wij daarna bij Adam, als God hem aanspreekt, zeggende: "Waar zijt gij?" Dan komt Adam voor de dag met: "Ik hoorde Uw stem in de hof, en ik vreesde; want ik ben naakt; daarom verborg ik mij." En op het zeggen van God: "Wie heeft u te kennen gegeven, dat gij naakt zijt? Hebt gij van die boom gegeten, van welke Ik u geboden had, dat gij daarvan niet eten zoudt?" Dan is het zeggen van Adam: "De vrouw, die Gij bij mij gegeven hebt, die heeft mij van die boom gegeven, en ik heb gegeten." Als God Adam dus aanspreekt, zet hij er zijn vrouw voor. Daar doet Adam precies hetzelfde wat Eva hem deed. En Eva zegt verder: "De slang heeft mij bedrogen." Wat een diepgaand verderf is er aanstonds. Zodra er gezondigd is, komt die verdorvenheid voor de dag: ik schuldig?, dan ook een ander. Moet ik sterven, dan ook een ander.

Nu zijn wij in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren, dat kwaad woont in ons. Wanneer er ontdekkend licht is, dan kan er voor de dag komen, dat wij de verdoemenis rechtvaardig verdiend hebben. Als wij bedenken dat Hij benevens het leven, weldadigheid bij ons gedaan heeft, dan kan het zich voordoen dat wij daaruit bekennen: al is het, dat U mij voor eeuwig verdoemt, dan zal ik nog in de hel U eren.

Maar ook - door ontdekkend licht - dat wij zó de staat van ons hart leren kennen, dat wij moeten bekennen: als ik in de hel terecht kom, dan zal ik eerst goed in mijn element zijn om de nijd, de boosheid van mijn natuur te kunnen uiten tegen mijn Schepper. Ja, zonder banden, vrijelijk uit te kunnen leven wat in mij huist, het verderf dat in mij woont. Het is wel ernstig en schrikwekkend, om de ware staat en het gehalte van ons bestaan te leren kennen: vijandschap tegen God, doch het is zo noodzakelijk en onmisbaar. Want wij hebben nergens meer op tegen dan ons voor God te verootmoedigen en te vernederen. Nochtans is dat hetgeen wij nodig hebben, om verootmoedigd en vernederd te worden, en aan te pakken schuld en schande voor God, onze Schepper.

Als er nu iemand is, waar dat overwicht op het hart gaat werken: ik kan zó niet gaan sterven, ik ben op reis naar een eeuwig en gewis verderf, is zo'n mens dan vernederd? Neen! Dat is juist hetgeen waar het over loopt, want men zou voor God vernederd moeten worden, ja zijn. Dan kan het zijn, dat heel het leven tegen ons getuigt, dat men nooit anders dan in overtreding geweest is van de heilige en reine Wet Gods, zodat wij niet weten waar wij het moeten zoeken van benauwdheid, van ellende, van ongeluk en van verdriet, maar wij zijn zoals wij zijn.

Want, als de benauwdheid weer wat zakt, en er wordt gevraagd: "Hoe is het?" - dan zeggen wij -: "Ja, nu gaat het wel, maar gisteren, of eergisteren, wat had ik het toch benauwd, oh wat was ik toch bang, gelukkig is het een beetje gezakt." Maar, daar blijft heel de boel mee zitten zoals het was, daar verandert niets mee.

Maar het kan ook gebeuren, dat wij het onder onze zonden zó benauwd krijgen, dat onze ellende zó groot wordt, dat wij geen raad meer weten. Dat onze zonden ons het hart gaan raken, want zo staat het er immers: "Dit is uw boosheid, dat het zo bitter is, dat het tot aan uw hart raakt." Als het ons hart gaat raken, en wij niet meer weten waarheen te gaan, en het dan is: ik hoor in de hel thuis. Dàt is verschrikkelijk, want dan vallen wij eeuwig buiten de gunst en gemeenschap van die God, Die ons nooit kwaad gedaan heeft, Die altijd goeddoende geweest is. Daar is geen doorkomen aan.

De hel hebben wij verdiend, dat moeten wij bekennen, maar dat houdt in, voor eeuwig buiten God te moeten vallen. Waar wij dan geen raad of weg meer weten, daar wil God openbaar brengen, dat er bij Hem een goedheid is die roemt tegen het oordeel. Dan gaat het wel om God lief te hebben, zo'n mens gaat dan zeggen: "Bent U zo'n God? Al zou er geen hemel tot beloning zijn en geen hel tot straf, dan bent U waardig om gediend te worden."

Dan gaat het lopen over God, over de waardigheid van Zijn Wezen. Want Zijn goedheid en Zijn barmhartigheid, die Hij aan ons bewijst, dat is de openbaring van de heerlijkheid van Zijn Wezen, dat Zijn eigenschappen Zijner Majesteit. Bij de profeet Jesaja lezen wij: "De ogen dergenen, die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen, die horen, zullen opmerken." De zaak is dan dit, dat, degenen die daar ooit aanraking mee gehad hebben, die kunnen het nergens meer vinden. Die weten, er is bij God te vinden en aan te treffen wat over de lengte en breedte der aarde niet is. God is zo'n dierbaar en verheven Wezen, niet om uit te spreken. En dat is dan nog maar bij de eerste aanraking en openbaring.

Want wat ik hier lees: "Ik heb lief, die Mij liefhebben", dat staat er niet van de eerste Persoon, maar dat staat er van die gezegende Middelaar des verbonds, Die Zich in dit hoofdstuk uitspreekt. Dit hoofdstuk begint met: "Roept de Wijsheid niet, en verheft niet de Verstandigheid Haar stem? Op de spits der hoge plaatsen, aan de weg, ter plaatse, waar paden zijn, staat Zij; Aan de zijde der poorten, voor aan de stad, aan de ingang der deuren, roept Zij overluid: Tot u, O mannen! roep Ik, en Mijn stem is tot de mensenkinderen."

Hier wordt Christus, als de opperste Wijsheid, sprekende ingevoerd. Ook in dit hoofdstuk wordt gesproken dat Hij van eeuwigheid af spelend was in de wereld Zijns aardrijks, en Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen. Aler de bergen ingevest waren en God een cirkel over het vlakke des afgronds beschreef, was Ik geboren. Die gezegende Heiland en Zaligmaker spreekt hier: lief te hebben, die Hem liefhebben.

Wellicht zijn er onder ons die zeggen: ja, als het nu gaat over hetgeen waarover gij het zo-even had, dat er een goedheid bij God is, die roemt tegen het oordeel dat ik verdiend heb, daar weet ik wel van. Als het daarover gaat, dan staat mijn hart als in brand, want wat een dierbaar Wezen is toch God.

Maar als het gaat over Jezus Christus, werkelijk, daar heb ik geen kennis aan. Ja, zo ben ik indertijd ook geweest. Soms was ik vervuld van de liefde van God, en als er dan op de catechisatie of van de kansel werd gesproken over Christus, daar begreep ik niets van, daar had ik geen aanraking mee. Soms gevoelde ik innerlijk wrevel als er over gesproken werd, want ik had er in 't minst geen vatbaarheid aan.

Als gij niet weet waar gij het zoeken moet, waar ge heen moet, dat gij bij de Wet niet terecht kunt - want die verdoemt - en God rein en vlekkeloos is, Die de zonde niet ongestraft kan laten, en al wat gij ervaren hebt van Zijn goedheid ontvalt, er niets anders overblijft dan zonde, en in het verschieft niets anders ziet dan verlorenheid, dat, hoewel God goed, liefdevol en barmhartig is, maar ook rechtvaardig, zodat Hij geen gemeenschap met ons kan maken, waardoor gij openbaar komt als een mens die op uzelf zijn aangewezen, in zonde, en de eeuwige dood zal sterven, dan kan er wel aanleiding en oorzaak ontstaan, dat er liefde tot Christus gaat werken.

Want als ons door de prediking of anderszins, in banden en noden, geopenbaard wordt: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem", dan zien wij in Jezus Christus blinken al wat wij nodig hebben om hersteld te worden in Gods gunst en gemeenschap. Als dan Christus' beminnelijkheid, Zijn algenoegzaamheid voor de dag komt, ja, dat Hij brandt van zondaarsmin en - liefde om zalig te maken, dat Hij daartoe rijk en troon heeft verlaten, Zich in de diepte van onze staat heeft geworpen, heeft geleden, aan het kruis is gestorven, begraven en opgestaan is uit de doden, om wat Hij in Zijn vernedering heeft verworven, ons uit staat van Zijn verhoging kan schenken, kan het dan -- als ik nergens anders uitkomst zie dan in Hem, Die zulk een brandend Middelaarshart heeft om ons te dienen in ons ongeluk -- om zo'n Koning lief te hebben? Ik denk, dat je het dan niet laten kàn.

Ik weet nog van een vrouw, die in bange nood onder haar zonden dacht, dat de wereld zou vergaan. God zou ze verdoen als Korach, Dathan en Abiram. In haar angst greep ze zich nog vast aan de zol-dertrap, denkend dat haar laatste ogenblik was geslagen. Doch toen kwamen Gods gedachten openbaar: Christus ontdekte Zich in Zijn eeuwige zondaarsmin. Hierover schreef zij toen aan haar man - die in het buitenland werkte - oh man, ik heb nooit geweten wat liefde is. Haar man begreep het niet, en was nog boos op de koop toe. Hij dacht dat zij nooit liefde voor hem had gehad. Dat bedoelde zij immers niet, want de liefde die zij nu had leren kennen, daar zonk alles bij in het niet. Zó zijn die zaken.

Jezus zegt: "Ik heb lief, die Mij liefhebben". Waaruit is het, dat de Koning liefheeft? Vindt dat zijn grond hierin: omdat zij liefde tegenover Mij hebben, dan zal Ik hen ook liefhebben? Neen, dat kan niet. Want wij hebben Hem niet lief krachtens onze natuur, maar door aanleiding en omstandigheden. Waaruit is het dan, dat Hij liefheeft? Die oorzaak moeten wij dieper zoeken. Jezus zegt tegen de discipelen: "Wie zeggen de mensen, dat Ik, de Zoon des mensen, ben?" Hun zeggen was: "Sommigen: Johannes de Doper, en anderen: Elias; en anderen: Jeremia of een van de profeten." Dan zegt Jezus: "Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?" Nu doet Petrus, één voor allen, het woord en zegt: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods". Dan zegt Jezus tot hem: "Zalig zijt gij, Simon, Bar Jona! want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is." Jezus geeft daarmede te kennen, dat er bij die mensen van het werk Zijns Vaders was.

De Vader heeft de Zoon lief, en eert Zijn werk, en de Zoon heeft de Vader lief, erend wederkerig Zijn werk. Dat alles werkt de derde Persoon, de Heilige Geest, op een verborgen wijze. Volgens de leer in de huishouding der genade wordt de Vader aangemerkt, dat Hij het is Die formeert, de Zoon Die verlost, en de Heilige Geest Die toepast. Nu werkt de Heilige Geest in overtuiging van zonden, en doet ons kennen hoe wij bij God in de schuld staan, ontdekt ons Wie God is en ontdekt ons aan onze zonden. Daar wij moeten aanpakken dat wij tegen God gezondigd hebben en ons voor God moeten vernederen, wil God ons, door die Geest, Zijn Zoon ontdekken. Wanneer dat geschied is, dan zegt die Koning niet, wat een lieve mensen zijn dat, maar dáár ziet Hij op, dat er van het werk Zijns Vaders is, door die Geest. Die heeft bij zondaars openbaar gebracht dat, als zij ooit zalig worden, zij op Zijn Persoon zijn aangewezen, dat het alleen door Hem is. Daar die zaak uit God bij hen is - dat zij op de Koning zijn aangewezen - stoot Jezus niet één zondaar af, maar zegt: hebt gijlieden Mij lief, omdat Ik alleen jullie zalig kan maken? Ik wil jullie ook liefhebben, want Ik heb lief, die Mij liefhebben.

Hij wil dus zeggen dat zij bij Hem geen teleurstelling zullen opdoen. Als er nu hier ook nog zijn, die het nergens bij kunnen vinden, bij zichzelf niet, bij de wereld niet, niet bij toestanden, en moeten bekennen: Heere Jezus, ik ben op U aangewezen, neemt dat dan vanavond mee naar huis en op je knieën, dat de Koning met dit woord wil zeggen; je zult geen tegenvaller bij Mij opdoen, hoor. Breng dat eens in onderzoek op je knieën. Hij heeft er nog nooit één laten staan. Hij zegt: "Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen." Immers, het is toch Zijn ambt om te dienen. Doch nu moeten wij ons laten dienen. Van nature doen wij het niet, maar dan moet de ellende van onze staat en onze zonde, het doen: "Heere Jezus, waar moet ik anders heen?" De discipelen hebben ook niet anders gehad, die wisten ook geen uitweg. Als Jezus zei: "Wilt gijlieden ook niet weggaan?" Dan was hun zeggen: "Tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens."

Nu mocht er gezegd worden: "Gij hebt het hier over de discipelen, maar die hebben Jezus toch maar verloochend, vind je bij hun dat van liefde?" Petrus ging zelfs aan het zweren: "Ik ken de Mens niet." Ja, waaruit deed hij dat? Uit eigenliefde en eigenbehoud. Leest die geschiedenis eens met aandacht. Jezus zegt: "In deze nacht zult gij allen aan Mij geërgerd worden; want er is geschreven: Ik zal de Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden". Toen konden zij Jezus niet begrijpen, want er zat in hen; wij U verloochenen? Wij zullen ons leven voor U zetten! Dat is wat anders dan verloochenen. Zij brandden van liefde voor Christus. Zij wilden voor Hem wel door het vuur, in de dood gaan. En dan verloochenen? Ja, zegt Jezus, en Hij voegt er bij: "Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen." Nu, dat kon helemaal niet. Maar, het is wel gebeurd.

Wat? .... Dat die mensen totaal met zichzelf ondersteboven zijn gevallen. Doch daarmee was niet weg, wat God door Zijn Geest bij hen had gewrocht. Dat bleef aan de binnenkant zitten, zodat Petrus, al was dat voorgevallen, Jezus heeft nagelopen naar het kruis, daar ook van verre heeft gestaan met Johannes en de anderen. In de vroege morgen zien wij Petrus ook naar het graf gaan, met de andere discipel en de vrouwen, maar het graf was leeg. Hoe kwam dat alles? Dat deed de liefde.

Nu zegt Jezus hier: "Ik heb lief, die Mij liefhebben". Hij zei zelfs tegen Maria: "Ga heen tot Mijn broeders - daar hoorde Petrus óók onder - en zeg hun: Ik vare op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God." Zij hebben wel een teleurstelling met zichzelf opgedaan, maar niet met Jezus. Inzonderheid niet toen zij door Zijn doorboorde handen zagen in een verzoend en bevredigd God. Liefde, eeuwige en Goddelijke liefde. Dus de oorzaak ligt niet hierin, dat wij lieve mensen zijn, maar dáárin, dat Hij Zijn liefde aan ons wil bewijzen, wanneer wij aan de binnenkant van God schiep hebben en daaruit op Hem zijn aangewezen en alleen in Zijn werk uitkomst zien.

Daarom voegt Hij er bij tot moedgeving: "En die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Wat bedoelt de Koning met vroeg zoeken? Is dat zoals mensen in onwetendheid soms denken dat men 's morgens vroeg het bed uit moet, bijvoorbeeld om 4 of 5 uur? Ge zult mogelijk zeggen, doe nu niet van die dwaze praat. Ja, maar die dingen gebeuren. Ik heb het zelf indertijd ook gemeend. Ik ging vroeg mijn bed uit om te bidden, want het stond er toch: "Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Op een andere plaats: "Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht, ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, U vroeg zoeken." Ik dacht, eerst bidden voordat je met je werk begint, dat is het beste, en liefst in het open veld.

Wat is echter de bedoeling van vroeg zoeken? Daar wordt mede bedoeld: dat Hij wil, dat wij Hem de eerste plaats geven. Dus: onze man, onze vrouw, onze kinderen, geld, goed, vrienden, vriendinnen, toestanden, bemoeienissen, aangenaam, echt, dierbaar, die moeten niet de eerste plaats innemen, maar Christus. Vroeg zoeken houdt dus in: Hem vóór en boven alle dingen stellen. De Koning wil daarmee te kennen geven: Ik wil de vrucht zien dat gij Mij liefhebt, dat Ik de eerste plaats inneem. Dus dat niet onze vrouw, man, kinderen, jongen of meisje de eerste plaats inneemt, maar Christus! Hij wil niet tweedehands zijn. Hij wil nummer Eén zijn. Is dat billijk? Ja toch!

Onderzoeken dan een ieder of Christus de eerste plaats inneemt. Indien iemand er afgoden op nahoudt, hetzij openbaar of verborgen, die de hoogste plaats innemen, dat hij dan niet mene Christus te zullen vinden. Wanneer Christus de eerste plaats bij ons inneemt, dan is dat niet in deze zin: ik wou dat ik ook bekeerd en in Christus was, dan was ik van schuld en van benauwdheid ontheven, en ga ik naar de hemel. Wij moeten geen rust- en hemelzoekers zijn, maar Christuszoekers. Die geeft èn rust èn de hemel. Dat is de zaak waar het over gaat.

Daarom zegt Hij: "Die Mij vindt, vindt het leven". Hij wil zeggen; Ik verlos van zonden en geef de eeuwige zaligheid. Hebben wij Hem, dan hebben wij àlles. Hebben wij Hem niet, dan hebben wij niëts. Alles is waarlijk in Jezus Christus te vinden en aan te treffen. Dat een iegelijk dat grondig onderscheide en bezie dat die zaken alzo zijn. Neemt Christus de eerste plaats in, dan is dat een vanzelfsprekendheid. Hij zegt: "Die niet verlaat alles, wat hij heeft, die kan Mijn discipel niet zijn." Naarmate ons ongeluk groter wordt, kan Jezus Christus al meer gaan uitblinken, en maarmate wij ons ongeluk moeten aannemen, kan Hij steeds meer alles zijn, zodat wij om Zijntwil er alles aan moeten geven, zelfs onze

aangeboren natuur en vijandschap en het grijpen naar eigen leven, opdat wij ons het recht van Gods Majesteit onderwerpen, wat Jezus van ons vraagt.

Hij wil zaligen, maar dan moeten wij ons dat recht onderwerpen. Doen wij dat niet - Christus is gekomen om te zoeken dat verloren is, dan moeten wij de verlorenen zijn onder het recht van God - dan kan Christus niets aan ons doen. Maar die het zich onderwerpen, daar zegt Hij van: "Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Dus niet, dat het dan wel eens kan gebeuren. Neen, zo niet. Hier is sprake van volkomen zekerheid: "Bidt, en u zal gegeven worden, zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u zal opgedaan worden." Het woord "misschien", vinden wij niet in Gods Woord.

Er staat nog, dat Lukas spreekt van te handelen over dingen die onder hen volkomen zekerheid hebben. Zó is de genadeleer. Waaruit de apostel dan ook spreekt: "Wij wéten" en: "Ik weet en ben verzekerd." Zo is het hier ook met deze Schriftuurplaats: "Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Het is het Woord van Christus. Hij kan alles, behalve één zaak, en dat is: liegen. "En ook liegt Hij, Die de Overwinning van Israël is, niet, en het berouwt Hem niet; want Hij is geen mens, dat Hem iets berouwen zou". Daarom is dat tot troost voor een ieder die het er op gezet heeft om zijn ziel er als een buit uit weg te dragen, en in de nauwste vereniging met Jezus Christus te mogen verkeren. Wij moesten dat vers maar eens zingen uit Psalm 75: 4:

Geen geval, geen zorg, geen list,
Oost noch west, noch zandwoestijn,
Doet ons meer of minder zijn; ...

Jezus' eigen woord, in hetzelfde hoofdstuk, is: "Die Mij vindt, vindt het leven, en trekt een welgevallen van de HEERE." Een uitnemende, verheven zaak dus. Wat wordt bedoeld, met: "Vindt het leven?" Die vindt, wat hij in het paradijs is kwijtgeraakt en verspeeld. Het schepsel Gods behoort bij de Schepper te zijn, niets ertussen. Het behoort een vlakke zaak te zijn. Daarom zegt de Koning in het hogepriesterlijk gebed: "En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt." Een vlakke, effen zaak, alles ertussen uit. Een rechte kennis van God, de eerste Persoon - hetgeen onze ondergang in Adam is - en een rechte kennis van Jezus Christus, Die Hij gezonden heeft - wat onze opkomst is krachtens het Verbond der genade - dat is zaligheid.

Wanneer wij overgaan in Christus, Hem vinden, en Hij ons zaligt, Zijn verworven schatten en weldaden ons toepast, dan zouden wij denken, dat daar nooit, nooit meer iets tussen komt. Immers, het is een vlakke zaak en zijn bij elkaar zonder ooit meer te scheiden. Ja, maar nu doen zich oude en nieuwe zonden voor, waardoor wij Hem, de blijdschap, de troost en de gemeenschap missen. Want het minst dat er maar iets tussen zit, is er scheiding. Nu is telkens weer de zaak - want Jezus is zondaars goed -: "Ik heb lief - zegt Hij - die Mij liefhebben, en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden." Nu kan een kind Gods en een gelovige hier nooit hoger komen dan: zondaar te zijn! Alles wat wij daarboven komen, is fout. Doch telkens als wij zondaar zijn, er niets anders overblijft dan: "Oh, Heere Jezus, ik ben op U aangewezen", dan komt voor de dag, dat Hij steeds bij vernieuwing gaat bewijzen dat Hij ons geworden is tot wijsheid, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing. Zodat er telkens weer bij vernieuwing is: de vereniging, de blijdschap, de vergenoeging, steeds weer een vinden.

In de Schriftuur vinden wij twee zaken vermeld van geestelijke verlating. Wij lezen in het Hooglied, hoe de bruid, verrijkt met de weldaden en schatten, door Christus geprezen en geëerd, geraakt op het bed van zorgeloosheid, in vleselijke gerustheid; een bijzonder mens met weldaden. Dat Christus aanklopt, Hij zoekt gemeenschap. Wat wil Hij aantreffen? Een zondaar! Maar wat vindt Hij? Niet een zondaar, maar één in vleselijke gerustheid, op het bed van zorgeloosheid. Nu klopt Hij aan, en wat is het antwoord? "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weder aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weder bezoedelen?" Wat doet nu Christus? Hij gaat door. Zij laat Hem aan de deur staan, en Christus gaat verder.

Uiteindelijk staat zij op, om Hem toch maar open te doen, doch Hij was doorgedaan. Wat nu? Hem kwijt! Zij gaat Hem zoeken, in de wijken en op de straten der stad. Ik zal Hem zoeken totdat ik Hem vind, Hem, Die mijn ziel liefheeft. Wat komt er nu voor de dag, zelfs al is daar vleselijke gerustheid tussenbeide gekomen? Er ligt wat, en dat is zij niet kwijt: de liefde! Daarom staat er: "Ik sliep, maar mijn hart waakte!" Dat was gebeven. En nu kan zij Hem nergens vinden. Wat brengt dat teweeg? Dan moet je het 5e hoofdstuk van het Hooglied maar eens lezen. Zij ontmoet op haar tocht de dochters van Jeruzalem, die zeggen: "Wat is uw Liefste meer dan een ander liefste?" Zij willen daarmee zeggen: wij hebben ook wel wat, wij hebben ook gevoel, en toestanden en bemoeienissen, zó echt als wij daarin komen. Wat bezweer je ons nu en wat heb je nu eigenlijk voor bijzonders?

Dan gaat zij aan het uitpakken: "Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend." Ze gaat Christus beschrijven van Zijn hoofd tot Zijn voeten. Dat brengt zelfs teweeg, dat de dochters van Jeruzalem gaan zeggen: "Waar is uw Liefste heengegaan, o gij schoonste onder de vrouwen? Waarheen heeft uw Liefste het aangezicht gewend, opdat wij Hem met u zoeken?" Zij willen zeggen, dat is wel de moeite waard om zo'n Koning te zoeken. Zodoende moest de bruid er weer eens op uit om de Koning te gaan zoeken, en tenslotte heeft zij Hem gevonden, want Hij laat Zich vinden door die Hem zoeken.

Er is nog een andere verlating, namelijk wegens zonden, zoals wij lezen van Jehizkia. Er staat, dat God hem verliet om te zien wat er in zijn hart was. Toentertijd toonde Jehizkia al zijn schatten aan de gezanten van Babel. Hierover bestrafte Jesaja hem en zei, dat alles naar Babel gevoerd zou worden, wat later ook geschied is. Hizkia zei tot Jesaja: "Het Woord des HEEREN, dat gij gesproken hebt, is goed. Ook zei hij: doch het zij vrede en waarheid in mijn dagen!"

Van Job lezen wij - zo liet het zich toch aanzien - dat God hem verliet. Want God liet satan toe, dat die hem bezocht met allerhande ellende. En wat bleek in de uitkomst? Dat, hoewel satan van alles beproefde, bij Job was blijven liggen: "De HEERE heeft gegeven, en de HEERE heeft genomen; de Naam des HEEREN zij geloofd!" En wanneer zijn vrouw tot hem zegt: "Houdt gij nog vast aan Uw oprechtheid? Zegen God en sterf". Dan is zijn zeggen: "Gij spreekt als één der zottinnen spreekt; ja, zouden wij het goede van God ontvangen en het kwade niet ontvangen?" Alzo kwam de genade die in hem was voor de dag. Dat noemt Elihu: "Gedenk, dat gij Zijn werk groot maakt, hetwelk de lieden aanschouwen." Ook zei Job nog, in de verlating waarin hij was: "Och, of ik wist, dat ik Hem vinden zou, ik zou tot Zijn stoel komen."

De zaak in beide gevallen is, dat voor de dag zou komen, dat er in hen woonde: "Heere Jezus, U bent het leven." Want die Koning, Die aan het kruis geroepen heeft: "Mij dorst", en Die daarin ook gedorst heeft naar Zijn arbeidsloon - om zondaren aan Zijn Middelaarshart te drukken - wil ook bij ons zien: "Dorst, naar die Levensvorst." Dat wil Hij zien, zowel tot ons bekering, als bij bekeerden wanneer er zonden tussen zitten, en wanneer er verlating is, ons te beproeven wat er in het hart is. Zo kan openbaar komen, wat er in het hart werkt, hetgeen door Hem daarin is ingeplant. Er zou gezegd kunnen worden, wanneer een kind Gods in verlating is, schreit omdat men Hem mist: dat is geen eer. Neen, en ook geen genot. Maar iemand die nadenkt, kan zeggen, als er gevraagd wordt, hoe dat komt? Ja, dat komt omdat men zoveel van de Koning houdt. Als het hart tot God schreeuwt, is dus helemaal niet zo'n slecht teken, want het is een teken van een teer gemoed, dat, als men Zijn gemeenschap niet geniet, loopt te kwijnen. Laten anderen het maar zien, dat Hij de eerste en de hoogste plaats bij ons inneemt, dat wij buiten Hem geen leven en vertier hebben. Dat is een billijke zaak.

Dat God daartoe het gesprokene achtervolge, heilige, zegene en dienstbaar stelle, opdat wij zouden onderscheiden en opmerken, dat wij van nature geen lieve mensen zijn, maar dat er wel oorzaken kunnen gaan werken, waaruit er de liefde is tot God en de naaste. Dat is er aan verbonden, gelijk wij gesproken hebben. Neem dat dan mee, zover gij belangen hebt, tot troost, tot sterkte, tot volharding tot het einde. Laat onder de listen en lagen des duivels uw oog op Hem geslagen zijn, Wiens Woord de waarheid is. Heilige het daartoe de God aller barmhartigheid en genade, om Zijns verbonds wil. Amen.

Slotzang: Psalm 111 vers 5

't is trouw, al wat Hij ooit beval...

Zegen:

Gaat voorts heen in vrede en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.